

A Szlovák Kisebbségi Önkormányzat és a Mezőberényi Szlovákok Szervezetének

Beszámolója.

2010.

A **Szlovák Kisebbségi Önkormányzat** (SZKÖ) 5 főből áll. Elnök Rozgonyi Lászlóné, elnökhelyettes Cservenák János, tagok: Bartó Andrásné, Borgula György, Drenyovszki Györgyné.

A kisebbségi önkormányzatok választásához feltétel a kisebbségi névjegyzékbe való felvétel kérése, hiszen csak azon állampolgárok élhetnek kisebbségi választójogukkal, akik a névjegyzékbe kérelmük alapján bejegyzésre kerültek. (2004-ben 192 fő volt.)

Igyekszünk szervezni és mozgósítani a szlovák kisebbséghez tartozók jelentkezését, hogy sikeres legyen a 2010. évi kisebbségi önkormányzati választás.

Az SZKÖ Szervezeti és Működési Szabályzata alapján működik. A jelenlegi önkormányzati tagok nem részesülnek tiszteletdíjban, tevékenységüket, munkájukat térítésmentesen, önkéntesen végzik.

Az SZKÖ évente legalább 6 alkalommal ülésezik és a kötelező közmeghallgatást is meghirdeti a város lakosságának.

A **Mezőberényi Szlovákok Szervezete** 1992. november 12-én alakult meg a Művelődési Központban. Működési és Szervezeti Szabályzata szerint önálló jogi személy, mely kollektív tagja a Magyarországi Szlovákok Szövetségének és a Dél Alföldi Szlovákok Szövetségének. (A szervezet aktív tagsága a Szlovák Klub és a Szlovák Pávakör tagságából áll.) Jelenlegi taglétszáma 70 fő.

Az SZKÖ és a Szervezet egymást kiegészítve, közösen szervezi programjait, vesznek részt rendezvényeken, eseményeken. Munkájuk során kölcsönös együttműködésre törekednek, hiszen céljuk is közös.

Az SZKÖ és a Szervezet jelenleg a II. kerületi Evangélikus Egyház idősek napközi otthonának klubtermében rendezi meg összejöveteleit, amely 2002-ben került átadásra a Jeszenszky út 21. szám alatt. Ezzel a szlovákság egy korszerű, szép, állandó klubtermet kapott. Technikai felszereltség tekintetében alapvető számítástechnikai eszközökkel rendelkezik, amelyeket pályázati forrásból próbálnak újítani.

A Mezőberényi Szlovákok Szervezetének és Szlovák Kisebbségi Önkormányzatának célja, hogy ösztönözze a Mezőberényben élő szlovákságot:

- azonosságtudatának megtartására,
- anyanyelvének tanulására, használatára,
- segítse kultúrájának megőrzését, fellendítését,
- megőrizze és átadja hagyományait az utókornak,
- a nemzetiségi valláskultúra értékeinek feltárása és megőrzése,
- elősegítse a mezőberényi szlovákság történelmének, társadalmi helyzetének, fejlődésének tudományos kutatását.

A szlovák nemzetiségi csoport legkifejezőbb megnyilvánulása az életmódhoz, a hagyományok kultúrájához, a jeles napi szokásokhoz és a tárgyi emlékekhez való ragaszkodás.

A szervezet tagjai nagy szükségét érzik annak, hogy a hagyományt őrző programokat, szokás anyagokat megmentse az elhalástól, és ezzel kapcsolatos ismereteiket átadják az utókornak. Azoknak, - óvodások, iskolások, fiatal családok -, akik közkincsé tehetik kulturális értékeinket attól a környezettől, amelyben élnek.

A közösségi élet fenntartását szolgáló klub-foglalkozások, az összetartozás érzése, mind-mind nagyon fontos tényező a mai, rohanó világunkban.

A Pávakör rendszeresen szerepel megyei és országos rendezvényeken, ahol kiemelkedő helyezéseket érnek el. A szlovák és magyar minősítőn minden alkalommal ezüst minősítésben részesültek.

Rendezvényeink a kultúra tovább éléséhez elengedhetetlenül szükségesek, hiszen így gazdagodhatunk – a múltra való emlékezés által, és így tudjuk a kulturális értékeinket megőrizni és tovább adni.

Fontosnak tartjuk, hogy:

- Véleményünkkel, ötleteinkkel és aktív közreműködésünkkel tovább ápoljuk Mezőberény nemzetiségi kultúráját,
- Mezőberény minden korosztálya számára tartalommal megtölteni a nemzetiségi hagyományőrző programokat, ezáltal is erősíteni a közösségi összetartozást,
- Fenntartsuk meglévő jó kapcsolatunkat a II. kerületi Evangélikus Egyházközséggel,
- A szlovák nemzetiségi óvoda működjön, fejlődését folyamatosan tudjuk segíteni közös rendezvények szervezésével,
- Mezőberényben és más városokban élő nemzetiségekkel fenntartsuk és tovább építjük a jó kapcsolatot,
- Ápoljuk az anyaországi kapcsolatokat Kolárovo, Brezova pod Bradlov, Poprád, Topolcianky.

Tagok, vezetők

1992-ben az alakuláskor 45 fő volt a tagok száma, 7 fő a pártoló tagoké, elnökük Savolt György, a titkár Nagyné Kolláth Mária volt.

1999-ben választották meg Borgula Györgynét elnöknek, aki ma is a szervezet elnöke, Zolnai János elnökhelyettes, Olej Jánosné, Cservenák János, Polczné Eiler Katalin, Frey Ádámné és Gottschik Vilmosné tagok.

Visszatérő, helyi rendezvényeink dióhéjban.

Az év eleje az ünneplés, az öröm, a vigadás ideje. Januárban általában pótszilveszterrel indul az év. Ezt követi februárban a szlovák bál, a tél búcsúztatása jegyében, ekkor azonban már „komolyabb” dolgokkal, jelesen a szlovák hagyományokkal, nyelvvel is foglalkozunk, megrendezzük a szlovák nemzetiségi kulturális délutánt, melyet a Kulturális Központtal partneri viszonyban valósítunk meg. A Berény Szállóban bál zárja ezt az eseményt, szlovák zenét játszó zenekarral. Rendezvényeinkre mindig vidéki kulturális csoportok is érkeznek a már rendszeresen fellépő berényi csoportok (óvodások, gyermek citerások, stb.) mellé.

Jeles hagyományunk a György-napi szokások felelevenítése. Húsvét ünnepét és a Pütkösdi egyházi ünnepet is megrendezzük minden évben. Tópart vendéglő megfelelő helyszínt ad a rendezvényeinknek, hisz tagjaink felajánlásai a szlovák tárgyi emlékek gyűjteménye az emeleti szlovák közösségi térben.

Péter-Pál szintén az egyik jeles nap, a hagyományok szerint az aratás kezdete. Ezeken a rendezvényeken állandó vendégeink a német nemzetiség tagjai.

Szeptember a betakarítás, a termés számbavételének ideje. Egy alkalommal nagy sikerű betakarítási programsorozatot indítottunk, hálaadó ünnepet szerveztünk. Hálaadó istentiszteleten veszünk részt, ahol általában Kalocsay Károly koncertezik.

Az utóbbi időben több alkalommal főztünk szappant a Jeszenszky úti udvaron. Nők lapja heti újság hasábjain cikk jelent meg a szappanfőzésről.

Minden évben megemlékezünk Mindenszentek és Halottak napjáról.

Gasztronómiai alkalmak és a hagyományok felelevenítésére, a régi szlovák szokások számbavételére, megismertetésére is rendszeresen sort kerítünk, amelyeken saját készítésű

szlovák nemzetiségi ételek kerülnek felszolgálásra./ haluskafőzés, lekvár főzés, sült tészták dagasztott tészták.

Minden év visszatérő alkalmá a karácsonyra készülődés. Immár 2 alkalommal szerveztük meg a városi adventi gyertyagyújtást a három történelmi egyház, négy gyülekezetével közösen. A rendezvény sikeres sok érdeklődőt vonzó rendezvény.

Nem rendszeresen ismétlődő rendezvények, programok dióhéjban.

Büszkék vagyunk azokra a rendezvényeinkre, általunk megtartott eseményekre is, melyek nem térnek vissza minden évben, de alkalmat kínálnak bemutatkozásra, céljaink, munkánk megismertetésére. A helyi sajtóban tájékoztatjuk a város lakosságát az elmúlt időszak rendezvényeiről és a kisebbségi önkormányzat és szervezetünk munkájáról.

Novemberi disznóvágásukra a Kolárovoí Kulturális Kör delegációját is meghívtuk, hiszen már évek óta szoros kapcsolatot ápolunk az anyaországi civil szervezetekkel.

Éves munkánk szorosan kötődik a pávakör munkájához. Programjait támogatjuk: anyagi segítséget nyújtottunk a viselet felújítására, segítünk fellépéseik, utazásaik szervezésében.

A betakarítási hálaadó ünnepség okán nagyszerű kiállítást rendeztünk mezőgazdasági terményekből már több alkalommal.

Gyermek-citeratáborba Békéscsabára több alkalommal segítettük a hátrányos helyzetű gyermekek részvételét.

Több alkalommal fogadtuk a Topolcianky folklór csoportot, és bemutatkozási lehetőséget teremtettünk számukra. Szoros barátság alakult ki a két város civil szervezete között. Anyaországi kapcsolatunk Brezova Pod Bradlov evangélikus egyházközösségével évek hosszú során alakult ki, rendszeresen találkozik a két civil szervezet.

Kapcsolatok, közös rendezvényeink helyi szervezetekkel

A Kodály úti szlovák nemzetiségi óvodával szoros kapcsolatban állunk, rendszeresen részt veszünk egymás rendezvényein. (Szilvalekvár főzés, Télapó ünnepség) Az óvodában a gyerekek szlovák nyelvet tanulnak, az innen „ballagó” óvodások hasznos útravalót kapnak az SZKÖ-től és a Szervezettől.

A város által hirdetett rendezvényeken is részt veszünk. Ezek a nemzeti ünnepeken való megjelenés, és a Berényi Napokhoz kapcsolódó rendezvények.

A Kulturális Központtal és a Muzeális Gyűjteménnyel is szoros kapcsolatot ápolunk. Közös rendezvényeink sora bizonyítja partnerségünket. A Pávaköri találkozót is rendszeresen itt bonyolítjuk le, amelyen szép sikereket értünk el, de említhetjük a szlovák kórusok minősítő versenyét is 2010 októberében itt rendezzük.

A „Leg a láb” Alapfokú Művészeti Iskolával együttműködési szerződést kötöttünk, amellyel közös programok megvalósítását szolgálják. Jó kapcsolatokat ápolunk a helyi németekkel, őket rendezvényeinkre meghívjuk, rendezvényeiken részt veszünk. (Pünkösdkor eleget teszünk a német nemzetiségi szervezet meghívásának.)

A kisebbségek napja a három kisebbségi önkormányzat szervezésében minden év decemberében megrendezésre kerül, ahol mindegyik kisebbség beszámol éves tevékenységéről.

Rendezvények vidéken, külföldön dióhéjban.

A megyebeli szlováksággal igen élénk a kapcsolatunk. Csorvással, Békéscsabával, Tótkomlóssal, Csabacsúddal, Kondorossal, Gerendással, Szarvassal, szinte minden megyebeli szlovákok által lakott településre rendszeresen ellátogatunk. E kapcsolatokat szervezett programokon való részvétel jelenti, a népdalkörök találkozájától kezdve a disznótorral bezárólag.

Minden évben van lehetőség egy Szlovákiából érkezett színházi előadást megtekinteni. Megyei Nemzetiségi Pávaköri Találkozón évente részt veszünk, ahol szinte minden alkalommal kiemelkedően szerepelt a pávakör. A nemzetiséghez kapcsolódó gasztronómiai versenyeken és bemutatókon is rendszeresen részt veszünk helyi tradicionális ételekkel, és a szappanfőzéssel. (a gyulai Körösvölgyi Sokadalomban, Nagylakon és Békéscsabán „A vásárban” c. rendezvényen)

Az elmúlt időszakban több alkalommal eljutottunk megyén kívül megrendezett eseményekre is, pl. Kiskőrösre, Dunaegyházára, Miskére. Ez év szeptemberében, Európa Kulturális Fővárosába kaptunk meghívást a nemzetiségi kórusok találkozójára.

Bánkon, a Nógrád megyei Folklór Fesztiválon szerepeltünk, ahol 16 ország kulturális csoportja között léptünk fel nagy sikerrel.

Több alkalommal kirándultunk Topolcianky városába. Ez év júliusában találkozunk Poprád egyik iskolájának tanulóival, tanáraival. Východna ad otthont a világon élő szlovákok táncfesztiváljának, melyre a Bratislava-i Határon túli Szlovákok Hivatalától meghívást és anyagi támogatást kaptunk.

A gútai Szlovák Kulturális Kör meghívására több alkalommal helyeztünk el koszorút Cirill és Metód ünnepe alkalmából. A gútai civil szervezettel szoros baráti kapcsolat alakult ki az évek alatt. Rendszeresen látogatjuk egymás rendezvényeit, segítjük egymást pályázatok megvalósításában és egyre erősebb munkakapcsolatot hoztunk létre.

Brezova Pod Bradlov evangélikus egyházközségével a közös orgonakészítő személyének (Sasko) köszönhetően új egyházi, baráti kapcsolat alakult ki.

Az elmúlt évben nagy sikerű rendezvénysorozatot valósítottunk meg, nemzetiségi kulturális és amatőr művészeti csoportok részvételével. Több Szlovákiából érkező kulturális csoport mutatkozhatott be Mezőberényben.

A szlovák diplomáciát képviselő nagykövet úr és főkonzul úr is látogatást tett Mezőberényben. Nagyon jó kapcsolat alakult ki mindkettőjünkkel és fájdalmasan érintett bennünket az ő távozásuk. A jelenlegi diplomáciai képvisellel országos rendezvényeken találkoztunk és az elkövetkezendő időszakban szeretnénk meghívni mindkettőjüket Mezőberénybe.

A Bratislava-i Határontúli Szlovákok Hivatalának igazgatónjével személyes kapcsolatot alakítottunk ki.

Pénzügyek

A SZKÖ állami támogatásból és feladatalapú pályázati finanszírozásból gazdálkodik. Szervezet bevétele tagdíjból, adó 1%-ból és pályázatokból származik. Hisszük hogy a városértékeinek növelése révén Mezőberényt egy olyan kisvárossá varázsolhatjuk, ahol békességben, nyugodt körülmények között élnek a szlovák, magyar, német és roma nemzetiségű emberek és szívesen látogatnak hozzánk barátok, ismerősök.

Kérjük a Tisztelt Képviselőtestületet tájékoztatónk elfogadására.

Mezőberény, 2010. június 14.

Rozgonyi Lászlóné
SZKÖ elnök

Borgula Györgyné
MSZSZ elnök